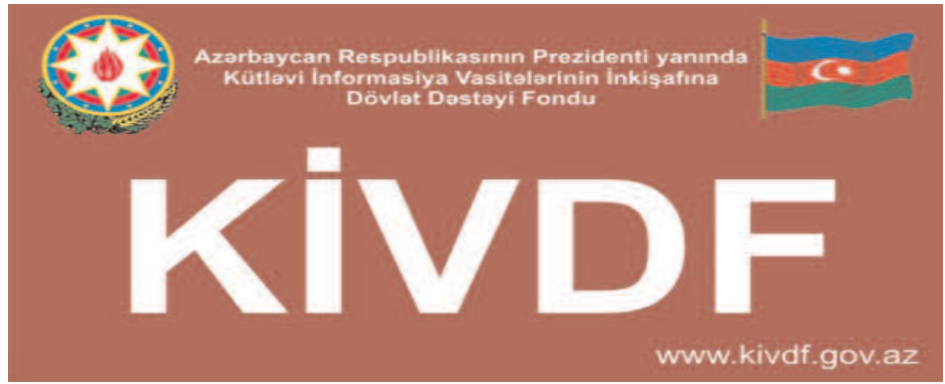

**Layihənin istiqaməti: Azərbaycanın
dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin,
elm və mədəniyyətinin təbliği**

N° 137 (1745) 25 iyul 2018-ci il

MUĞAM DA QURANI-KƏRİM KİMİ SİRLİDİR

(əvvəli ötən saylarımızda)

- Dədə, toylardan söz düşmüş-kən, deyə bilərəsən indiki toylarımızın dadı-duzu niyə qaçıb?

- Ona görə ki, hər şey reklamdı, bəhsəbəhsdi, hamısı bir-birinə oxşayur. Oxuyanlar da, açılan süfrələr də tay adamın canını boğazına yığıbdı. Heç kim toydan ləzzət almır. Nə bilim vallah, adam baxıb mat-məəttəl qalır. Toylarımız az qala şouya dönüb. Hərə bir hoqqabazlıq eliyir. Nə isə.... Allah hamının toyunu mübarək eləsin. Amma belə çox getmiyəjek. Bir də mən şadlıq evlərinin sahiblərindən daha çox xalqımı qınıyiram. Bu xalq heç kimin xətrinə dəymək istəmir. Bu xalq hamıya əl çalır, hamının konsertinə gedir, hamıya gül göndərir, boğazından kəsib bilet alır. Üzü utanır dana. Amma nə oxuyanlar utanmır, nə də şadlıq evlərində camaatın evinə girən-

lər. Xalq sözünü deməli idi. Deməli idi ki, mənim toyuma gəlmisən, adam başı kimi mahnı oxu. Maa disk lazım olsa, evimdə qoyub qulaq asaram. Heç kim demir. Onlar da bundan istifadə edir. Yenə deyirəm, taxsır camaatdadı, taxsır bizdədi.

- Dədə, indi bir yerdə işləyib eləyirsən, yoxsa?..

- Yox. Haqq üçünə çox dövlət eliyiflər. Amma mən getməmişəm. Asəf Zeynallının direktoru da, müavini də dəfələrlə ağız açdı, amma mən konsertlərə, ora-bura, yəni camaatımızın xeyir-şərinə çox gedirəm deyin, razı olmadım ki, xalxın uşaxları maa umud oluf ortalıqda qalsın. Mən heç kimi al-dada bilmərəm. Bayaq yadımdan çıxdı, muğamdan danışanda demədim. İndi qəfildən yadıma düşdü, qoy deyim sən də yadında saxlıyif yeri gələndə deyərsən. Sözlə musiqi bir-birini tamamlayan iki qanatdı. Bir-birindən

heç vaxt ayrı ola bilməz. Söz, qəzəl musiqini tamamlayır, musiqi də sözü, qəzəli. Düzdü, tarı, kamançanı lap o biri alətləri də tək çalmaqlar olar. Amma o solo ifadə barmaqlar danışır. Çaldığın mahnını barmaqlar deyir. Sözü eşitməsən də barmaqların səsi musiqidən sənə hər şeyi çatdırır. Biryolluq bilmək lazımdı ki, sözlə musiqi bir candı. Sözlə musiqi anayla baladı, onları bir-birindən ayırmaq olmaz. Sən fikir ver də, Möhlət tarda çalır və ya xud Elçin çalır, Feyruz çalır, eləcə də o biriləri. Musiqi ilə bir yerdə barmaqlar Möhlətin demək istədiklərini bir-bir saa deyir. Sənnən Möhlətin barmaqları danışır. Bunları bir-birindən ayırmaq qeyri-mümkündür.

- Dədə, arada sənnən telefonla danışanda dedin Aqil Abbasa bir işmarıcım olacaq. O nə məsələdi?

- Belədi də. Özün bilirsən ki, mən Aqılı lap çox istiyirəm. Bilirəm ki, o da mənə çox istiyir. Televizorda Aqilin bir verilişi varıydı. Ağdamda çəkmişdilər. Sərhəddi keçib dedi ki, Dədə Süleyman deyir ki, Qarabağın ayaqqabısı yoxdu ayağına geyinib gəlsin dalımızca. Mən də Dədəyə deyirəm ki, mən getdim Ağdama, o da durub gəlsin. Bəzi ağzıgöyçəklər bu verilişdən sonra maa dedilər ki, guya Aqil maa ayrı cür işarə vuruf. Amma onlar başa düşmədi ki, Aqil də, mən də demişəm ki, Qarabağ bizim dalımızca gələn döyül, biz ora getməliyik. Özü də sən hamıdan yaxşı bilirsən ki, mən Murova qədər, döyüş gedən hər yerdə əsgərlərimizin yanında olmuşam. Gecə ay işığında da oxumuşam, onlarla bir səngərdə onların arzularını yerinə yetirmişəm. Mənim üçün dünyada ən böyük

nisgil, ən böyük ağrı ermənilərin indi
 yiyə çıxdıqları torpaxlarımızdı. Ona
 görə də deyirəm ki, biz ora qayıtmı-
 yınca, rahatlıq tapan döyülük. Hələ
 Füzuli alınmamışdı, orda müdafiə
 dəstəsinin rəhbəri varıydı. Bəylər
 müəllim, o, ratsiyaynan ermənilərlə
 danışanda aldım ratsiyanı onun əlin-
 nən alif oxudum:

**Bilsin bütün aləm, sonsuz asiman,
Ay Qarabağın hər nöqtəsi bizimdir...**

- erməni o biri tərəfdən dedi ki, ara, başına pırlanım, nə qədər istiyirsən oxu, gözəl oxuyursan. Amma Qarabağ bizim olaıax... Mən o bombanıni altında, el-obanın yanında olanda çoxları bilmirdi müharibə nədi. Hətta Yuxarı Yağlıvənddə bir qohumumun həyətin-dəydik, bir də gördüm ki, qavalımı alt otağa düşürüb gizlədir. Soruşdum ki niyə belə eliyirsən? Dedi ki, bu köpə-yuşaxları top atırlar. Allah eləməmiş, qavalın zədələnər. Nə isə... Bax, dedi-yim odu ku, adamlar gərəı hər şeyi öz mənasında, paxıllıq, rixşənd eləmə-dən başa düşsünlər, anlasınlar. Yoxsa sözə qulf qoımax, nə bilim ürək qır-max nəyə lazımdı ki? Adını çəkməyə-jəm.

Bir eloğlum gecəyarısı maa zəng vuruf ku, ə, bu yaşda bu nə addı saa verdilər? Tay buna nə deyəsən? Eləcə dedim ki, mən yaşımin çiçəklənən dövrünü yaşıyram, nə də məsləhətdi onu da veriflər. Allah canlarını sağ eləsin. Hələ qavaxda o qədər illərim var kı. Sözü də deyəsən ona çatdı, o saat telefonu qoydu üstünə. Yəqin sən də bildin də nə dedim. Saa da bir məsləhətim var. Heş vaxt heş kimin ürəyinə

dəymə. Allahdan böyük kimse yoxdu. Allahın əməyini əlindən buraxma. Dünyayanan-zadnan da işin olmasın. Məqaləni yaz, şerini yaz, arada dostatənışa, lap elə maa zəng vur çay içək, söhbət eliyək. Allah haqqı bu gün əməlli-başlı istirahət elədim. Evdə qavəğımə bir tikə çörək qoyurlar boğazımnan keşmir. Amma indi çörək də yedik, çay da içdik. İstiyirsən saa arax da gətirsən.

Arxayın ol e, pulum var. Bir də bu "Ləvəngi"də hamı məni tanıyır. Məsələhət olmuyan şeyi süfrəyə gətirməzlər. Sən Allah düzünü de, ləvəngi xoşuna gəldi?

- Sağ ol, Dədə, ləvəngi də ələydi, söhbətimiz də. Allah saa ömür versin. Allah qismət eləsin, ürəyimizdəki o Qarabağ nisgili tezliklə öz şəfasını tapsın. Bayaq danışdıqca necə kövrəldiyini yaxşı göürdüm. Sağ ol, Dədə!

Sən hələ Füzulidə də oxuyacaqsan, inşallah. 80 illiyin orada toy-bayram olacaq.

Bəli, Dədə Süleymanla dost kimi, qardaş kimi, eloğlu kimi, onun səsinin dəlisi kimi söhbətləşdik. Bir də onda baxdım ki, şərq qarışıb, saatlar keçib. Düzünü deyim, Dədənin nə söhbətindən, nə də zümzüməsindən doymurdum, ayrılmaq istəmədim. Amma bütün görüşlərində bir zaman çərçivəsi var. Bizim bu söhbətimizin çərçivəsi olduğu kimi.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
PREZİDENTİ YANINDA KÜTLƏVİ
İNFORMASIYA VASİTƏLƏRİNİN İNKİŞAFINA
DÖVLƏT DƏŞTƏYİ FONDUNUN
MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

